

Protokoll fört vid enskild föredragning

Finansavdelningen
Allmänna byrån, F1

Beslutande

Vicelanråd
Roger Nordlund

Föredragande

Avdelningsjurist
Ida Hellgren

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 67

Meddelande från kommissionen till europaparlamentet
och rådet om en rättvis och effektiv företagsbeskattning i
Europeiska unionen: 5 nyckelområden för handling.

ÅLR 2015/9234

162 F1

Beslutades enligt **bilaga 1, F1015E46.**

Beslutades att lämna yttrande till Statsrådets beredningssektion 9 enligt
bilaga 2, F1015E46.

PROMEMORIA OM EU-KOMMISSIONENS FÖRSLAG

1. Uppgifter om EU-kommissionens förslag

Förslagets namn:	Meddelande från kommissionen till europaparlamentet och rådet, En rättvis och effektiv företagsbeskattning i Europeiska unionen: 5 nyckelområden för handling
Förslagets COM-nummer:	KOM(2015) 302 final

2. Uppgifter om ansvarigt ministerium och ansvarig tjänsteman i riket

Ansvarigt ministerium i riket:	Finansministeriet
Ansvarig tjänsteman i riket:	Tarja Järvinen

3. Uppgifter om ärendets beredning i landskapet Åland

Diarienummer:	ÅLR 2015/9234
Ansvarig tjänsteman vid LR:	Ida Hellgren
Ansvarig minister vid LR:	Roger Nordlund
Behandling vid Ålands lagting:	I-ärende
Datum då promemorian föredragits:	4.9.2015

4. Förslagets huvudsakliga syfte och innehåll

Meddelandet följer den senast tillträdna kommissionens politiska riktlinje om att säkerställa större rättvisa och ekonomisk effektivitet på den inre marknaden genom att bekämpa skatteflykt. Siktet är samtidigt inställt på att minimera möjligheter till aggressiv bolagsskatteplanering, vilket kommissionen redogjort för i ett tidigare meddelande KOM(2015) 136 slutlig, om skattetransparens för att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande. I det tidigare meddelandet föreskriver kommissionen ett antal åtgärder som kan vidtas för att på kort sikt öka skattetransparensen inom unionen.

1. Införande av strikt transparens för förhandsbesked i skattefrågor
2. En anpassning av lagstiftningen av automatiskt utbyte av information
3. Bedömning av eventuella ytterligare initiativ för att främja transparens
4. Översyn av uppförandekoden för företagsbeskattning
5. Arbeta för en bättre kvantifiering av skattegapet
6. Främja större internationell skattetransparens

Genom det nu behandlade meddelandet presenterar kommissionen sin handlingsplan för att uppnå en tillväxtfrämjande, rättvis och transparent företagsbeskattning i EU. Syftet bakom att göra det är att kommissionen anser att Europa behöver ett ramverk för rättvis och effektiv beskattning av företagsvinster med sikte på en rättvis fördelning av skattebördan för att främja hållbar tillväxt och

investeringar, diversifiera finansieringskällorna för Europas ekonomi och stärka den europeiska ekonomins konkurrenskraft. Kommissionen anser att strategin bör genomföras enligt följande målsättningar;

1. Återställa kopplingen mellan beskattning och var ekonomisk verksamhet äger rum.
2. Säkerställa att medlemsstaterna rätt kan värdera företagsverksamhet i sin jurisdiktion.
3. Skapa en konkurrenskraftig och tillväxtvänlig skattemiljö för företag inom EU med sikte på en motståndskraftigare företagssektor, i linje med rekommendationerna i den europeiska planeringsterminen.
4. Skydda den inre marknaden och säkra en kraftfull EU-strategi för externa företagsbeskattningsärenden, inbegripet åtgärder för genomförande av OECD/BEPS för att hantera jurisdiktioner som är ovilliga till samarbete i skattefrågor, samt för att öka transparensen.

Kommissionen avser att uppnå dessa mål genom en handlingsplan inom fem s.k. nyckelområden. Verktöget för att uppnå målen inom de fem nyckelområdena är att kommissionen avser att återlansera ett förslag om den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen. I det nya förslaget kommer tillämpningen att vara obligatorisk åtminstone för multinationella företag, medan det ursprungliga förslaget (KOM(2011) 121 slutlig) innehöll en frivillighet för bolagen att tillämpa EU-regelverket. En annan ändring är att konsolideringen ska införas stegvis. I meddelandet anges att det är viktigt att säkerställa effektiv beskattning där vinster genereras, och att vinster som genererats i en medlemsstat inte ska kunna överföras till en stat med lägre beskattning. Kommissionen anser att en fullskalig gemensam konsoliderad bolagsskattebas skulle utgöra en väsentlig skillnad för att stärka sambandet mellan beskattning och platsen där vinster genereras. Förutom detta föreslår kommissionen även gränsöverskridande förlustutjämning ska ingå i förslaget.

Kommissionen avser förutom de ändringar som ska ingå i det nya förslaget till konsoliderad bolagsskattebas att förbättra ramverket för internprissättning inom EU, möjliggöra tillfälliga gränsöverskridande förlustavdrag och förbättra tvistmekanismen för dubbelbeskattning.

Ytterligare ett nyckelområde som behandlas är vidare framsteg på området skattetransparens, där kommissionen redan har lagt fram förslag på förbättring genom förslag om automatiskt utbyte av upplysningar mellan medlemsstaterna om besked i gränsöverskridande skattefrågor. Förslaget lämnades i mars 2015, som ändring av direktivet om obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar ifråga om beskattning. Kommissionen påpekar att medlemsstaterna snabbt bör anta förslaget så att det kan genomföras den 1 januari 2016 som planerat.

Kommissionen har även utfärdat en lista på tredjeländer som kommissionen uppfattar som ovilliga att samarbeta i skattefrågor. Listan finns med som bilaga till meddelandet. Kommissionen meddelar även att den är beredd att samordna motåtgärder mot samarbetsovilliga skattejurisdiktioner för att hantera bristande efterlevnad av principerna om god förvaltning i skattefrågor. Slutligen avser kommissionen att reformera uppförandekoden för företagsbeskattning och plattformen för god skatteförvaltning.

5. Förslagets förhållande till landskapet

Lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselag för Åland, för näringskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggsskatt på inkomstskatt. Samfund är skyldiga att betala kommunalskatt till den kommun på Åland där verksamhet bedrivs för inkomst som förvärfvas i landskapet. Den del av samfundsbeskattningen som inte tillkommer kommunerna ingår i rikets

lagstiftningsbehörighet, liksom privaträtten och bokföring enligt 27 § punkterna 8 och 36 i självstyrelselag för Åland.

Meddelandet som anger 5 nyckelområden för handling för att uppnå en rättvis och effektiv företagsbeskattning inom EU omfattas därför även av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Meddelandet kan utöver det ha särskild betydelse för landskapet eftersom det kan påverka statens inkomster och därmed beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen.

Landskapsregeringen kommer att bevaka den fortsatta utvecklingen inom företagsbeskattningen, och i synnerhet arbete kring det nya förslaget om en konsoliderad bolagsskattebas enligt detta meddelande. Förslaget påverkar den nuvarande och möjligen framtida lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen. En bedömning av konsekvenserna för landskapet kan dock enbart göras när landskapsregeringen fått ta del av ett förslag till direktiv.

6. Förslagets handläggning i riket och EU:s institutioner

Meddelandet behandlas i Statsrådets beredningssektion EU 9 genom skriftligt förfarande. E-skrivelse lämnas till riksdagen för behandling.

Kommissionen kommer att utarbeta förslag enligt sin handlingsplan i meddelandet. Trots att kommissionen kommer att ta fram ett nytt förslag ska dock arbetet med det förslag som ligger på rådets bord fortsätta, för vissa internationella aspekter som har samband med BEPS-projektet i OECD. Detta skulle inbegripa en justering av begreppet ”fast driftsställe” så att företag inte på konstlad väg ska kunna undvika beskattningsbar närvaro i medlemsstater där de är ekonomiskt aktiva. Det skulle även inkludera en förbättring av CFC-lagstiftningen (utländska bassamfund) så att vinster som överförts till lågskatteländer faktiskt beskattas.

Kommissionen anser att konsensus i dessa delar bör uppnås inom 12 månader, och att dessa ska göras juridiskt bindande innan en överenskommelse om den reviderade gemensamma konsoliderade skattebasen nås.

Kommissionen kommer även att överväga konkreta mål för hur målsättningarna i meddelandet uppnås till exempel inom uppförandekoden för företagsbeskattning.

En pågående omarbetning av direktivet om räntor och royalties borde enligt kommissionen även inkludera en översyn av att lagstiftning för att förhindra dubbelbeskattning inte leder till dubbel icke beskattning.

7. Subsidiaritetsprincipen

Företagsbeskattningen ingår i medlemsstaternas behörighet. Enligt artikel 115 EFUF ska rådet i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande enhälligt utfärda direktiv om tillnärmning av sådana lagar och författningar i medlemsstaterna som direkt inverkar på den inre marknadens upprättande eller funktion. Detta förutsätter enligt subsidiaritetsprincipen att harmoniserande åtgärder är nödvändiga och att det inte är möjligt att genomföra lagstiftningen på nationell eller regional nivå.

Eftersom meddelandet inte innehåller några detaljer är det inte möjligt att göra en tillräcklig bedömning av innehållets förhållande till subsidiaritetsprincipen. Landskapsregeringen anser att det kommande förslaget om en konsoliderad bolagsskattebas, måste på ett övertygande sätt uppfylla

subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen i synnerhet eftersom förslaget inskränker medlemsstaternas beskattningsbehörighet och påverkar budgetintäkterna. Det måste säkerställas att de mål kommissionen avser att uppnå, de facto kan uppnås genom det kommande förslaget och dessutom att de enbart kan uppnås genom harmoniserande åtgärder.

8. Landskapsregeringens ställningstagande till förslaget

Ett nytt förslag till konsoliderad bolagsskattebas med bland annat ett obligatoriskt tillämpningskrav innehåller principfrågor kring landskapets beskattningsbehörighet och budgetfrågor kopplat till de åländska kommunernas skatteintäkter, kostnader för skatteuppbörden och även avräkningsbeloppets storlek genom att det kan påverka statens skatteintäkter. Landskapsregeringen har motsatt sig det ursprungliga förslaget till konsoliderad bolagsskattebas den 1 september 2011 (ÅLR 2011/3855). Sedan det ursprungliga förslaget lanserades har det pågående arbetet mellan medlemsstaterna både inom EU och i BEPS-projektet inom OECD visat att det är mycket svårt att på ett effektivt sätt eliminera tillfällen till aggressiv skatteplanering och skatteflykt för multinationella verksamheter genom nationella eller regionala lagstiftningsåtgärder. Det har dock även visat sig svårt för medlemsstaterna att enas om en så pass harmoniserande åtgärd som en konsoliderad bolagsskattebas inom EU. Landskapsregeringen kan inte ånyo ta ställning till den konsoliderade skattebasen och de åtgärder som nu lanseras innan det mer detaljerade förslaget finns.

Landskapsregeringen förhåller sig dock i princip positiv till meddelandet eftersom landskapsregeringen stöder de mål som kommissionen eftersträvar att uppnå. Landskapsregeringen instämmer även i övrigt med de synpunkter som framgår av e-skrivelseutkastet daterat den 31.8.2015.

Sammanfattningsvis innebär e-skrivelsen att Finland understöder de mål som kommissionen avser att uppnå, men anser inte det är möjligt att lämna någon ståndpunkt avseende några förslag till åtgärder innan det finns mer detaljerade förslag att ta ställning till. Genom skrivelsen identifieras även ett stort antal viktiga frågor kopplat till de funktioner i beskattningen, exempelvis gränsöverskridande förlustutjämning, som kommissionen avser att åtgärda och olikheter mellan synsätt i de olika medlemsstaterna avseende exempelvis värdering samt de oklarheter som uppstår kopplat till medlemsstaternas skatteintäkter och beskattningskostnader.

9. Distribution av landskapsregeringens ställningstagande

Huvudsaklig adressat:

Ålands lagting

För kännedom internt:

LR:s specialrådgivare i Bryssel

EU-enheten

Lagberedningen

Finansministeriet
Beredningssektionen EU9
harri.joiniemi@vm.fi

Hänvisning
COM(2015) 302 final

Kontaktperson
Avdelningsjurist Ida Hellgren

Ärende
**Kommentarer till e-skrivelseutkast avseende
meddelande från kommissionen till europaparlamentet
och rådet, en rättvis och effektiv företagsbeskattning i
Europeiska unionen: 5 nyckelområden för handling**

Begäran om yttrande

Beredningssektionen 9 behandlar meddelandet från kommissionens till europaparlamentet och rådet om en rättvis och effektiv företagsbeskattning i Europeiska unionen: 5 nyckelområden för handling. I den skriftliga behandlingen ges landskapsregeringen möjlighet att lämna kommentarer till ett sammandrag på svenska av förslag på utkast till e-skrivelse till riksdagen samt meddelandets innehåll.

Landskapets behörighet och förhållande till landskapet

Lagstiftningsbehörigheten inom företagsbeskattningen är delad mellan landskapet och riket. Landskapet har behörighet enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselag för Åland, för näringskatt, kommunerna tillkommande skatt samt tilläggsskatt på inkomstskatt. Samfund är skyldiga att betala kommunalskatt till den kommun på Åland där verksamhet bedrivs för inkomst som förvärvas i landskapet. Den del av samfundsbeskattningen som inte tillkommer kommunerna ingår i rikets lagstiftningsbehörighet, liksom privaträtten och bokföring enligt 27 § punkterna 8 och 36 i självstyrelselag för Åland.

Meddelandet som anger 5 nyckelområden för handling för att uppnå en rättvis och effektiv företagsbeskattning inom EU omfattas därför även av landskapets lagstiftningsbehörighet.

Meddelandet kan utöver det ha särskild betydelse för landskapet eftersom det kan påverka statens inkomster och därmed beräkningen av avräkningsbeloppet enligt 46 § i självstyrelselagen.

Meddelandets innehåll och landskapsregeringens kommentarer

Kommissionen redogör i meddelandet för att en ny strategi för företagsbeskattning behövs i EU för att nå målet om en mer rättvis och

effektiv beskattning och för att effektivt ta itu med företags skatteflykt. Kommissionen anser att strategin bör genomföras enligt följande målsättningar;

1. Återställa kopplingen mellan beskattning och var ekonomisk verksamhet äger rum
2. Säkerställa att medlemsstaterna rätt kan värdera företagsverksamhet i sin jurisdiktion
3. Skapa en konkurrenskraftig och tillväxtvänlig skattemiljö för företag inom EU med sikte på en motståndskraftigare företagssektor, i linje med rekommendationerna i den europeiska planeringsterminen.
4. Skydda den inre marknaden och säkra en kraftfull EU-strategi för externa företagsbeskattningsärenden, inbegripet åtgärder för genomförande av OECD/BEPS för att hantera jurisdiktioner som är ovilliga till samarbete i skattefrågor, samt för att öka transparensen.

Kommissionen avser att uppnå dessa mål genom en handlingsplan inom 5 nyckelområden. Det innebär att kommissionen avser att återlansera ett förslag om den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen med de ändringarna att den ska göras obligatorisk, åtminstone för multinationella företag och att bland annat konsolideringen ska införas stegvis. Förutom detta föreslår kommissionen även gränsöverskridande förlustutjämning.

Den konsoliderade skattebasen inverkar dels på landskapets lagstiftningsbehörighet och kan, beroende på dess utformning inverka på de åländska kommunernas skatteintäkter och på avräkningsbeloppets storlek genom att det kan påverka statens skatteintäkter. Landskapsregeringen har motsatt sig det ursprungliga förslaget, men kan inte ånyo ta ställning till den konsoliderade skattebasen och de åtgärder som nu lanseras innan det mer detaljerade förslaget finns. Landskapsregeringen anser att det kommande förslagets förhållande till subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen måste vara mycket övertygande eftersom förslaget inskränker medlemsstaternas beskattningsbehörighet och påverkar budgetintäkterna. Det måste säkerställas att de mål kommissionen avser att uppnå, de facto kan uppnås genom det kommande förslaget och dessutom att de enbart kan uppnås genom harmoniserande åtgärder.

Landskapsregeringen förhåller sig positiv till meddelandet eftersom landskapsregeringen stöder de mål som kommissionen eftersträvar att uppnå. Landskapsregeringen instämmer även i övrigt med de synpunkter som framgår av e-skrivelseutkastet daterat den 31.8.2015.

Vicelantråd

Roger Nordlund

Avdelningsjurist

Ida Hellgren